

visit PÄRNU

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

EAS
Enterprise Estonia

Pärnumaa DMO koostöömudel

Loovusait | Indrek Maripuu

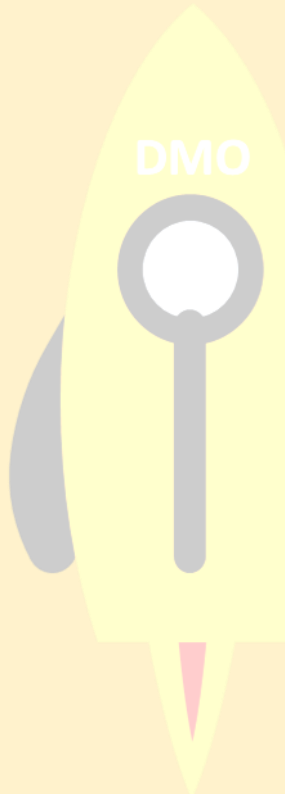
25.05.2022

Mõisted

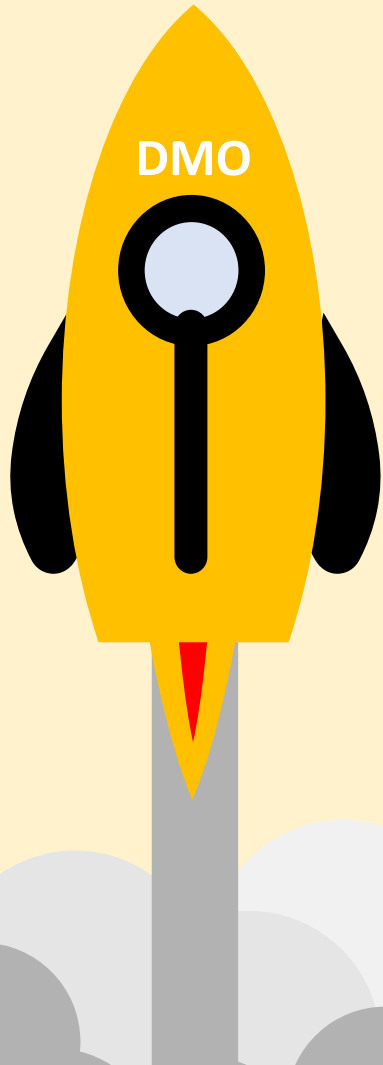
DMO eesmärk on tuua kokku piirkonnas olev valdkonna kompetents ja ressursid ning ühiselt otsustada nende parim investeerimise viis, et suurendada turismitulusid ning parandada seeläbi piirkonna elanike elujärge.

EAS turismiarenduskeskus:

- Turismi sihtkoht on geograafiline piirkond ka turismitoodete kooslus, mis pakub külastajatele integreeritud elamust ja mida külastajad mõistavad kui ühtset tervikut.
- Sihtkoha juhtimise organisatsioon (*destination management organisation* – DMO) on turismi sihtkoha strateegiliseks juhtimiseks loodud organisatsioon või koostöömudel, mis viib ellu sihtkoha arendus- ja turundustegevusi ning panustab toetava keskkonna arendamisse.

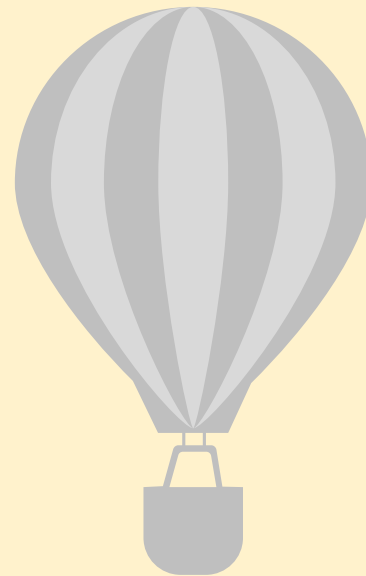
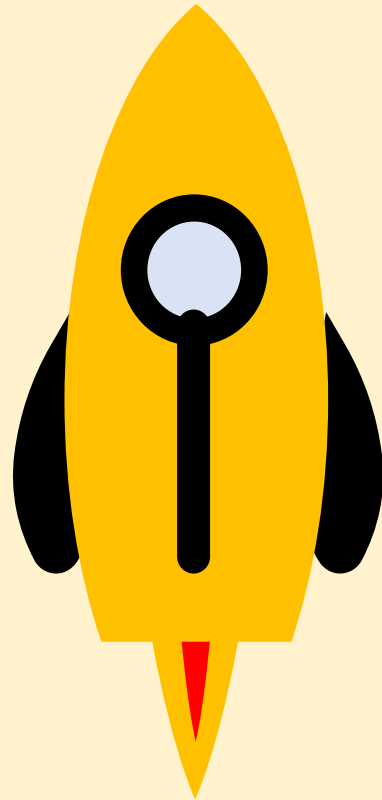

DMO eesmärgid (EAS)

- Suurendada piirkonna turismitulusid ja rahvusvahelist konkurentsivõimet. Selleks:
  - Leppida kokku pikaajaline vaade turismi arendamisele ning võimendada turismi arendust - ühendada avaliku ja erasektori pingutused
  - Pakkuda külastajatele paremaid terviklahendusi, kus on läbimõeldud klienditeekond, väärtuspakkumine ja sõnumistrateegia
  - Koondada piirkonna parim kompetents, mis aitaks ka mikroettevõtetel oma äri kasvatada ja omanäolisi tooteid luua

Kumma valiksid uutesse kõrgustesse
lendamiseks?

Koostöömudeli osapooled

MTÜ
liikmed

Destination
Pärnu MTÜ

PÄRNU
DMO

Leader
tegevusgrupid

Pärnu LV

Omavalitsused

- Osaleb strateegia ja tegevuskava loomises
- Tunnetab klienti ja oskab sõnastada vajadusi
- Koondab Pärnumaa turismiettevõtjaid, vahendab infot
- Osaleb rahastuses (turundus, tootearendus, uuringud)

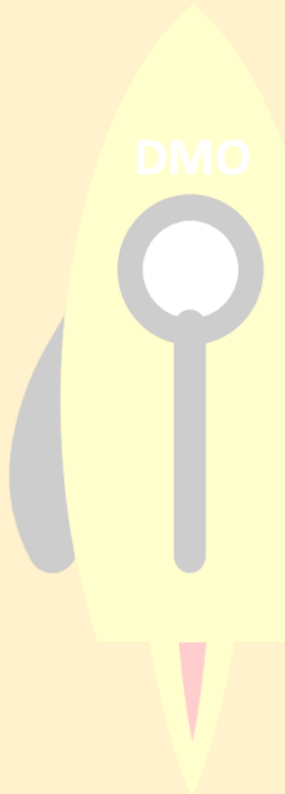
- Osalevad strateegia ja tegevuskava loomises
- Seisavad oma piirkonna ettevõtjate huvide eest
- Osalevad rahastuses (turundus, tootearendus, uuringud)

- Osalevad strateegia ja tegevuskava loomises
- Seisavad oma liikmete huvide eest
- Panustavad turismiarenduse tegevustesse läbi projektide hoolitsedes, et uue perioodi strateegia annab selleks võimaluse

- Juhib nõukoja tööd, sh kutsub kokku nõukoja koosolekud vastavalt kokkulepitud ajakavale
- Viib kavandatud tegevused ellu
- Osaleb rahastuses (töötasud, juhtimine, turundus, partnerlus, tootearendus, uuringud)

Koostöömudeli osapoolte arv ja rollid

- **Arv:**
  - Võimalikult laiapõhjaline – suured ja väikesed, linn ja „maa“, erinevad valdkonnad klienditeekonnal
- **Rollid:**
  - Pärnu linn jätkab vedava partnerina. Koostöö teiste huvitatud osapooltega reguleeritakse lepingutega.
  - Koostööpartnerid mehitavad nõukoja ja teemameeskonnad.
- **Oluline põhimõte:**
  - Maakonna (turismi)ettevõtted ning piirkondlikud ettevõtjate ühendused (nt Soomaa Turism MTÜ) koonduvad ühtsesse katusorganisatsiooni. Kasu DP liikmeks olemisest:
    - Liikmed osalevad DP töös ja DMO strateegia kujundamises (tõstatavad teemasid, otsustavad prioriteete)
    - Piirkonda arendatakse kõigi jaoks (s.t. kaudse kasu saavad kõik).
    - *Know-how*, uuringute tulemusi jmt jagatakse kõigiga.

DMO põhifunktsioonid Pärnumaal

Üldjuhtimine

- Igapäevane juhtimine
- Organisatsiooni arendus

Andmete kogumine ja analüüs

- Kohalike uuringute korraldamine
- Riiklike ja rahvusvaheliste uuringute mõtestamine
- Puhka Eestis haldamine

Strateegiline juhtimine

- Strateegia loomise koordineerimine
- Strateegia elluviimine
- Investeeringute suunamine
- Tegevuskava ja finantsplaani loomine ja elluviimine

Turundustegevused

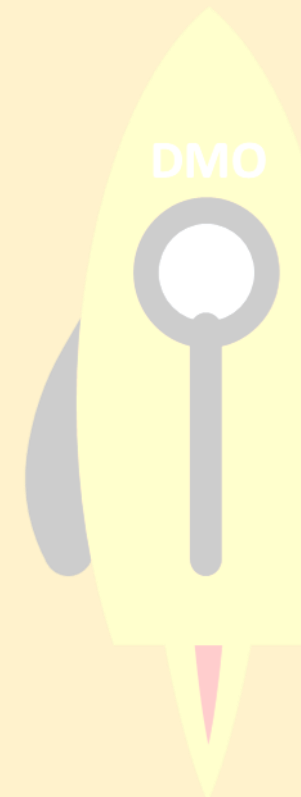
- Turundusplaani koostamine ja elluviimine (digiturundus ja sotsmeedia, PR, bränding, FAM ja pressireisid, messidel osalemise koordineerimine, turundusmaterjalide loomine)
- Kogukonna kaasamine (turismi väärtuse selgitamine, tasakaalu hoidmine)

Tootearendus, koolitus, nõustamine

- Teenuste disain lähtuvalt külastajateekonnast
- Koostöös kolledži jt osapooltega arenguprogrammide jm loomine
- Tehnoloogia rakendamine

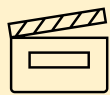
Partnerlus ja koostöö

- EAS, SAPA jt

Koostöömudeli juhtimine

Koordinaator - juhtimine

- Palgaline töötaja; täistööaeg
- Ei ole nõukoja liige

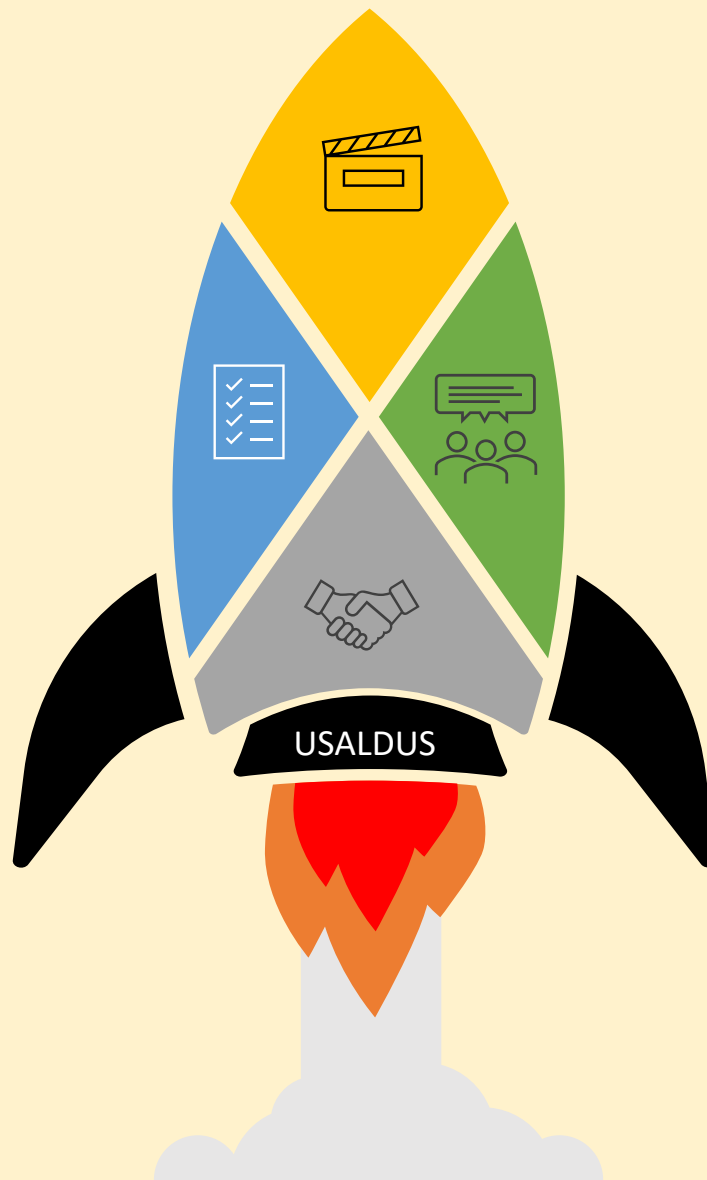
Nõukoda - strateegia

Koosseis: organisatsioonide esindajad

Kohtade arvuline jaotus fikseeritakse lepingus:

- 2 kohta DP (üks linnast, üks maakonnast)
- 3 kohta omavalitsused (sh 1 koht linn – arenguosakonna juhataja)
- 2 kohta Leader tegevusgrupid

Meeskond - elluviimine

Pärnu LV turismitiimi töötajad; alluvad koordinaatorile

Teemagrupid - koostöö

- **Koosseis:** linnavalitsuse turismitiimi töötajad, turundusspetsialistid ja ettevõtete esindajad. Soovi korral Leaderi ja KOVide esindajad.
- **Moodustamine:** teemagruppide vajalikkus otsustatakse nõukoja poolt koos konkreetse aasta strateegiliste eesmärkide sõnastamisega

Koostöömudeli välised koostööpartnerid

RMK

MTÜ Eesti
Konverentsibüroo

EAS

PÄRNU
DMO

Tartu Ülikooli
Pärnu Kolledž

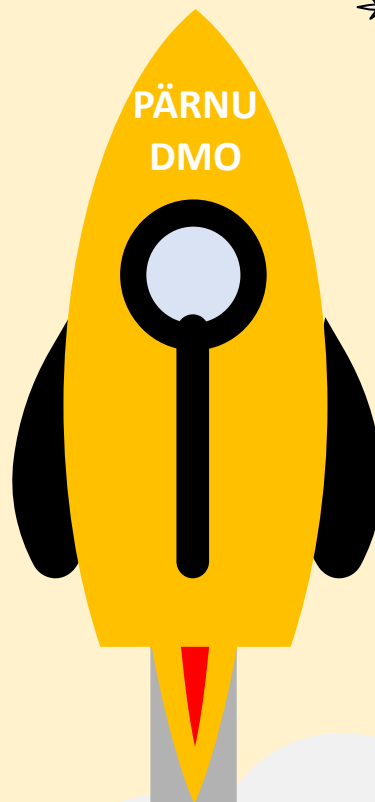
Pärnumaa
Kutsehariduskeskus

MTÜ Eesti
Maaturism

SA Pärnumaa
Arenduskeskus

MTÜ Pärnu
Giidide Ühing

Eesti Spaaliit

Vastutusosalad - nõukoda

Ülesanded:

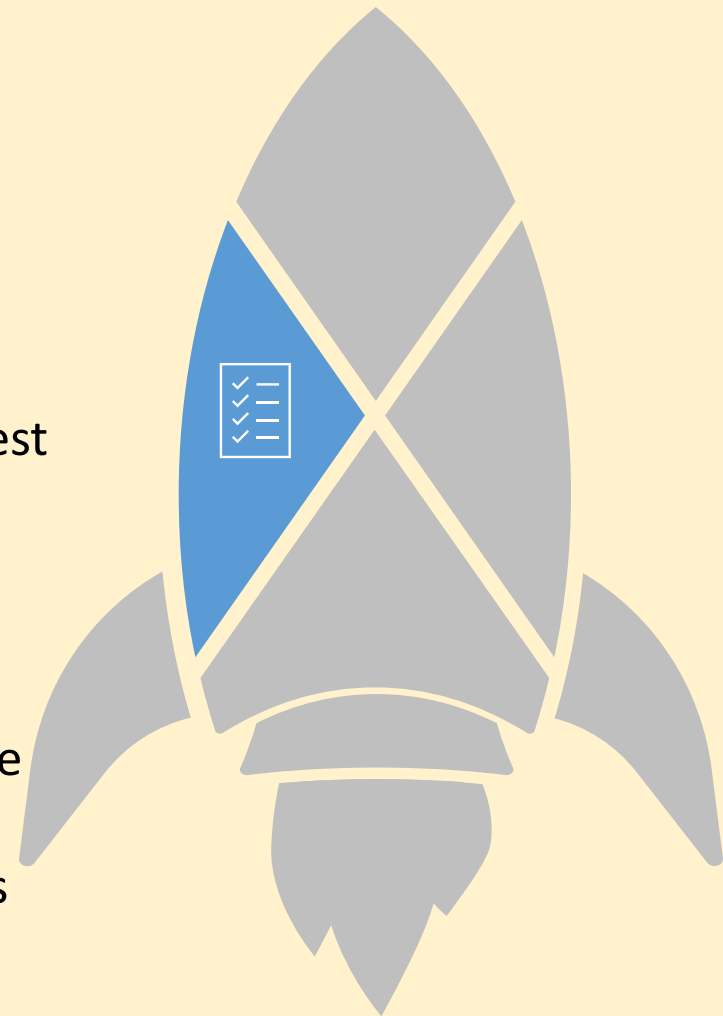
- Pikaajaliste (5 aastat) strateegiliste eesmärkide ja mõõdikute kokkuleppimine (olemasoleva strateegia alusel)
- Lühiajaliste (12 kuud) eesmärkide ja mõõdikute kokkuleppimine (pikaajaliste eesmärkide alusel)
- Teemagruppide vajaduse otsustamine lähtuvalt 12 kuu eesmärkidest
- Tulemuste hindamine

Koosolekute sagedus:

- Kolm korda aastas
  - mai: hooaja start
  - oktoober: hooajale tagasivaade ja 12 kuu eesmärgi püstitamise algus
  - jaanuar: 12 eesmärkide ja teemagruppide otsustamine (nt mis hetkel fookuses, milliseid uusi luua vmt)

Otsustamine:

- konsensuse alusel

Vastutusala - teemagrupid

Ülesanded:

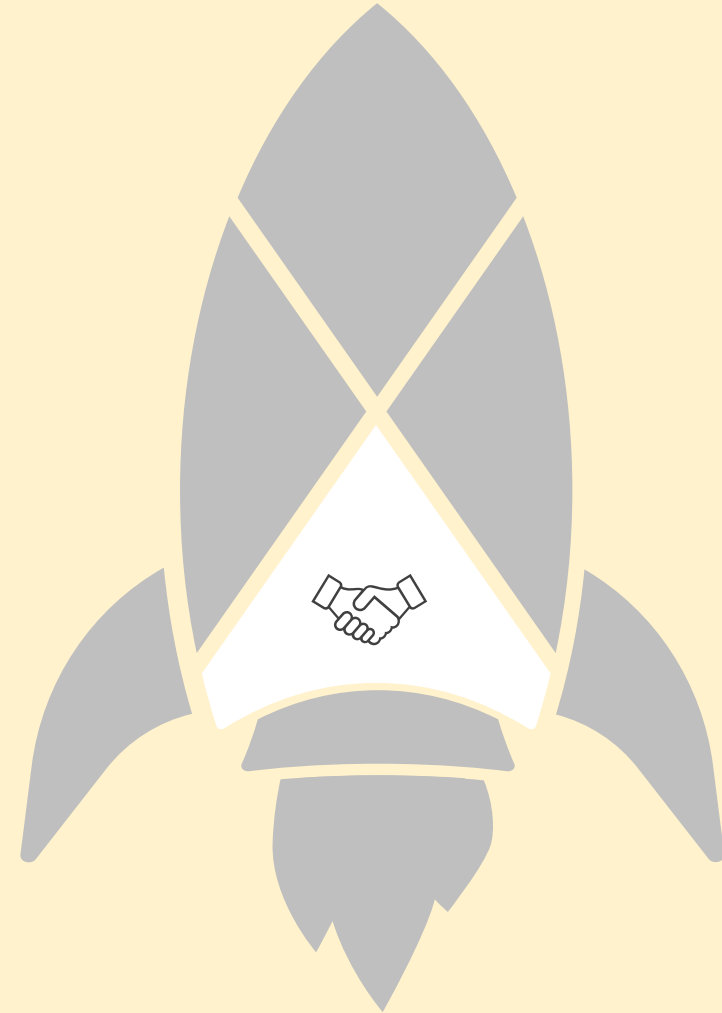
- Tegevmeeskonna laiendus (=turuinfo toomine ja sünergia otsimine; jooksvasse koostöösse ettevõtjate kaasamine)

Koosolekute sagedus:

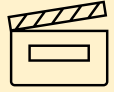
- Minimaalselt kord kuus. Iga teemagrupp lepib ise kokku ajakava.

Teemad strateegiast (nõukoda annab detailse fookuse konkreetseks aastaks):

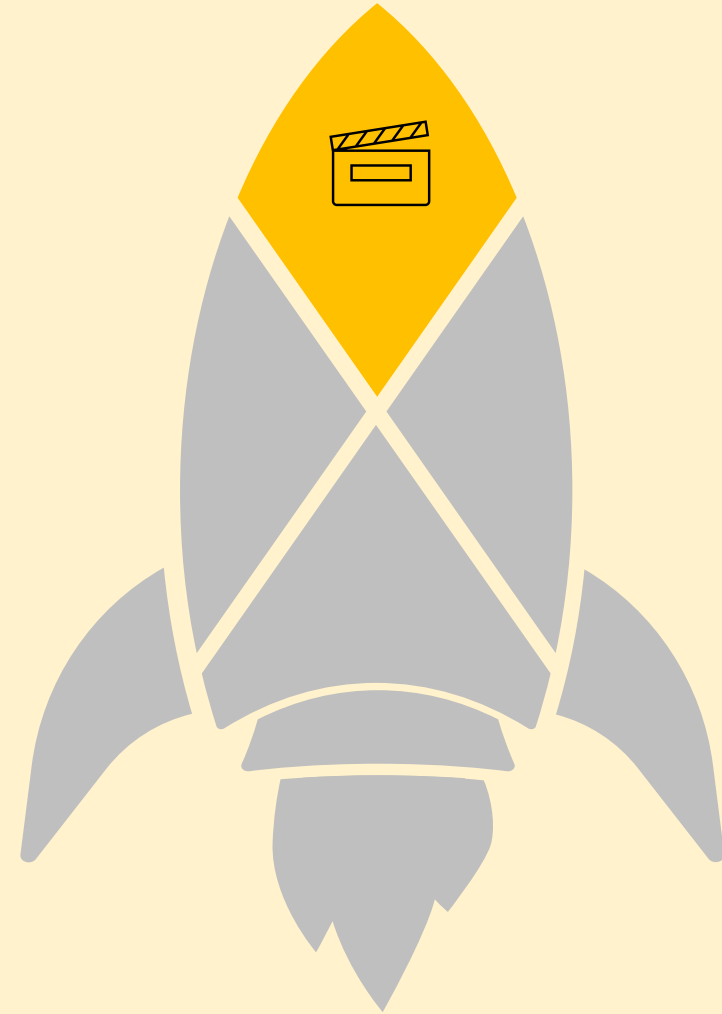
- Turismi taastamine ja külaliste arvu suurendamine
- Sihtkoha atraktiivsuse suurendamine
- Sesoonsuse vähendamine
- Rohepööre
- Koostöö ja juhtimine

Vastutusala - koordinaator

- Igapäevane meeskonna juhtimine
- Lühiajaliste eesmärkide alusel 12 kuu tegevuskava koostamise tagamine
- Teemagruppidega koostöö tagamine
- DMO väliste organisatsioonidega koostöö tagamine
- Nõukogule eesmärkide täitmise aruandluse tagamine
- Koostöömudeli partneritele kord aastas ülevaate tegemine

Vastutusalad - meeskond

Igapäevane töö
aastaeesmärkide
saavutamiseks

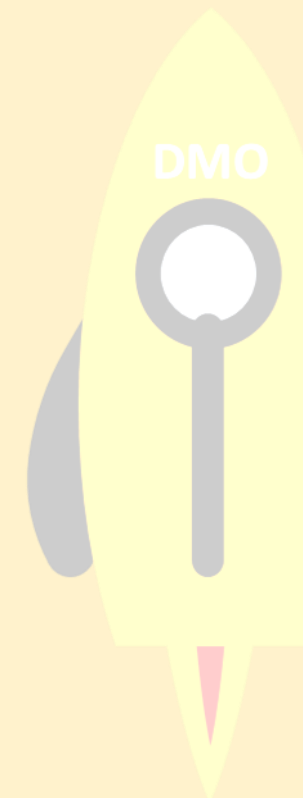
Mõõdikud

- **Põhitegevuse mõõdikud** mõõdavad turismistrateegia eesmärkide täitmist. Selleks tuleks sealsed eesmärgid muuta mõõdetavaks (OKR vmt metoodika alusel).
- **Organisatsiooni eesmärkide mõõdikud.** Hinnatakse DMO partnerite rahulolu DMO põhifunktsioonide täitmisega:
  - Üldjuhtimine
  - Andmete kogumine ja analüüs
  - Strateegiline juhtimine
  - Turundustegevused
  - Tootearendus, koolitus, nõustamine
  - Partnerlus ja koostöö

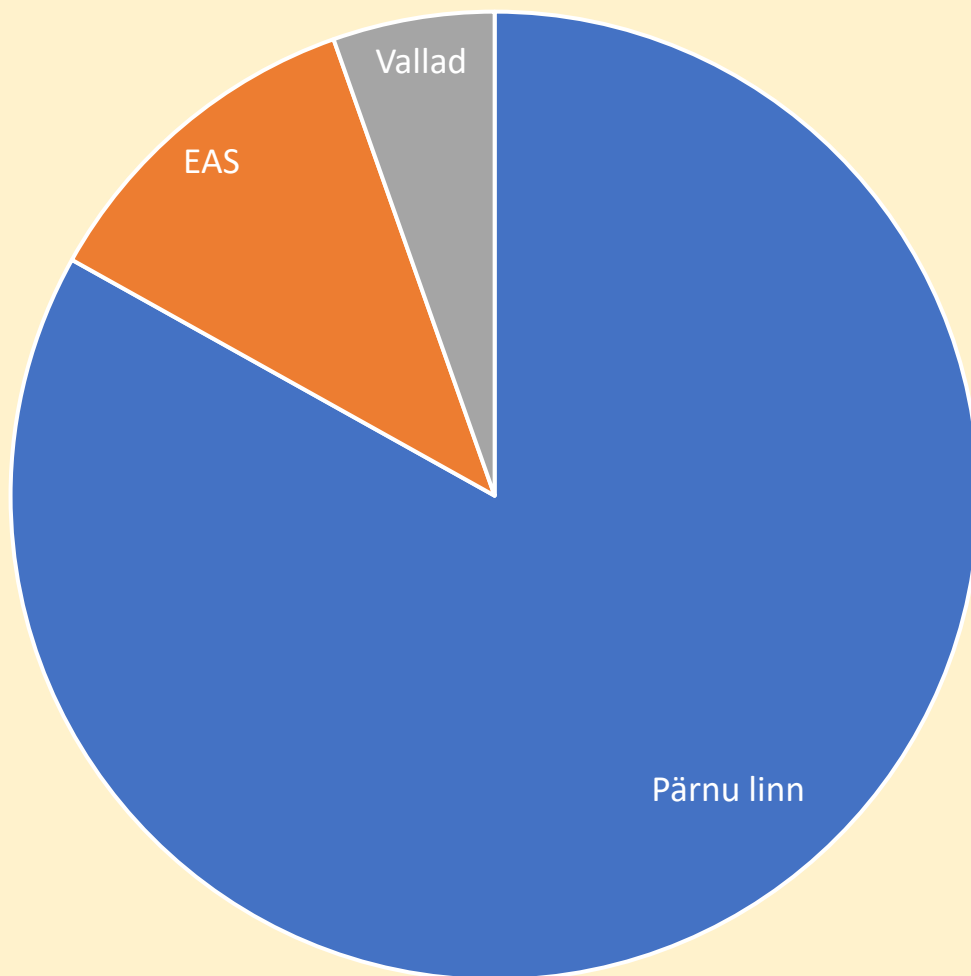

Mis siis nüüd muutub?

- Ettevõtjate esindatus ja nende ühtne nägemus
- Nõukoja moodustamine ja konsensusel otsustamine
- Teemagruppide kaudu koostöö laiendamine

Finantseerimise osakaalud seni

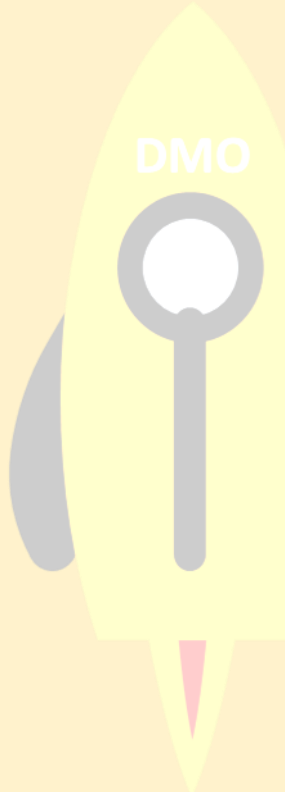
- Puhka Eestis ühe inimese palk (katab turismiinfo andmehaldusega seonduvad kulud)
- Summade kujunemine:
  - Vallad – 0,37...0,52 €/elanik*
  - Pärnu linn – 5,40 €/elanik*
- EASi visioon enne pandeemiat: $1/3 + 1/3 + 1/3$

* - elanike arvud seisuga 01.01.2022

Finantseerimine edaspidi

- Leader: strateegias loodavate meetmete kaudu (?)
- KOVid: vastavalt elanike arvule
- EAS: peagi täpsustamisel
- Ettevõtjate liikmemaksud kogub DP
  - DP liikmemaksu suuruse otsustab DP, aga liikmemaksu suurus arvestab liikme suurust. Samal ajal õiguseid ei diferentseerita.

Olulisemad riskid

	Tõenäosus (madal- keskmise- suur)	Mõju (madal- keskmise -suur)	Riski maandamise viis
Risk, et kogu turismi arendamine on linna keskne ning see ei arvesta teiste piirkondade ja ettevõtjate huve	Madal	Suur	<ul style="list-style-type: none"> • Koostöölepped on valdade ja Leader tegevusgruppide sõlmitud juba 2020 • Luuakse nõukoda, kus kõigile sektoritel on oma esindatus ning kus otsustamine toimub konsensuse alusel.
Risk, et DP ei kasva piisavalt kiirelt piisavalt laiapõhjaliseks	Keskmine	Keskmine	<ul style="list-style-type: none"> • Luuakse palgeline DP juhi töökoht. • DP esitab omapoolse visiooni organsatsiooni arendamise ajakavast.
Umbusaldusest tulenev koostöö mitte käivitumine	Keskmine	Suur	<ul style="list-style-type: none"> • Kokkulepete kirjalik fikseerimine. • Kokkulepetest kinni pidamine.

 Aitäh!

Loovusait | Aitame saavutada!

Riskianalüüs

	Tõenäosus (madal- keskmise- suur)	Mõju (madal- keskmise- suur)	Riski maandamise viis
Poliitiline risk	Keskmine	Suur	Sõlmitakse pikk kokkulepe (min kuni 2030 ehk üle kahe valimistsükli). Eesmärk on kirjutada alla linna ja ettevõtjate katusorganisatsiooni vaheline leping koostöölepe, milles kinnitatakse osapoolte jätkuvat huvi turismi ühisel arendamisel.
Hankekohustusest tulenev risk, et ollakse aeglane reageerija turu muutustele	Keskmine	Keskmine	Kiire ja läbipaistva hangete protsessi loomine ning hea (aja)planeerimine aitab suurendada reageerimiskiirust.
Risk, et DP esindab vaid suurte spaade ja hotellide huve	Keskmine	Suur	Ettevõtjate laiapõhjalise esindatuse (suured ja väikesed, linn ja muu maakond) tagamiseks kujundatakse DP ülemaakonnaliseks turismiettevõtjate esindusorganisatsiooniks.

Riskianalüüs (2)

	Tõenäosus (madal- keskmise- suur)	Mõju (madal- keskmise- suur)	Riski maandamise viis
Risk, et DP esindab vaid linnas asuvate ettevõtjate huve	Keskmine	Suur	Ettevõtjate laiapõhjalise esindatuse (suured ja väikesed, linn ja muu maakond) tagamiseks kujundatakse DP ülemaakonnaliseks turismiettevõtjate esindusorganisatsiooniks.
Risk, et kogu turismi arendamine on linna keskne ning see ei arvesta teiste piirkondade ja ettevõtjate huve	Madal	Suur	<ul style="list-style-type: none"> • Koostöölepped on valdade ja Leader tegevusgruppide sõlmitud juba 2020 • Luuakse nõukoda, kus kõigile sektoritel on oma esindatus ning kus otsustamine toimub konsensuse alusel.
Risk, et DP ei kasva piisavalt kiirelt piisavalt laiapõhjaliseks	Keskmine	Keskmine	<ul style="list-style-type: none"> • Luuakse palgaline DP juhi töökoht. • DP esitab omapoolse visiooni organsatsiooni arendamise ajakavast.
Alafinantseerituse risk	Madal	Keskmine	On kokku lepitud, et: <ul style="list-style-type: none"> • Avaliku sektori (KOV) finantseering ei ole muutunud senisest madalamaks. • Lepitakse kokku ajakava, mille jooksul ettevõtete ühine rahaline panus kasvab sama suureks kui KOVide rahaline panus (?).
Umbusaldusest tulenev koostöö mitte käivitumine	Keskmine	Suur	<ul style="list-style-type: none"> • Kokkulepete kirjalik fikseerimine. • Kokkulepetest kinni pidamine.